

**ЗАКОН О АГЕНЦИЈИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ КОРУПЦИЈЕ И КООРДИНАЦИЈУ
БОРБЕ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
(Неслужбени пречишћени текст¹)**

ДИО ПРВИ - УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Члан 1.

(Предмет Закона)

Овим Законом уређују се: појам корупције, оснивање и правни статус Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције (у даљњем тексту: Агенција), начин и облици превенције корупције, принципи рада Агенције, дјелокруг и надлежности Агенције, послови и задаци, начин руковођења, сарадња и односи с јавношћу.

Члан 2.

(Дефиниција корупције)

У смислу овог Закона корупција означава сваку злоупотребу моћи повјерене јавном службенику или лицу на политичком положају на државном, ентитетском, кантоналном нивоу, нивоу Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, градском или општинском нивоу, која може довести до приватне користи. Корупција посебно може укључивати директно или индиректно захтијевање, нуђење, давање или прихватање мита или неке друге недопуштене предности или њену могућност, којима се нарушава одговарајуће вршење било какве дужности или понашања очекиваних од примаоца мита.

Члан 3.

(Значење израза)

Поједини изрази који се користе у овом Закону имају сљедећа значења:

а) Јавни службеник подразумијева:

1) свако лице које обавља законодавну, извршну, управну, тужилачку или судску функцију, било да је именовано или изабрано, било да је функција стална или привремена, плаћена или неплаћена, без обзира на ранг тог лица;

2) свако лице које обавља јавну функцију, укључујући функцију у јавном органу или јавном предузећу или обављање јавне службе;

3) свако друго лице дефинисано у правном систему Босне и Херцеговине као јавни функционер, јавни службеник или државни службеник.

б) Сукоб интереса јесте појава у којој изабрани званичници, носиоци извршних дужности, савјетници и/или други званичници с јавним овлашћењима имају приватни интерес који утиче или може утицати на законитост, транспарентност, објективност и

¹Неслужбени пречишћени текст садржи Закон о Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције (“Службени гласник БиХ“, број 103/09) и Закон о изменама и допунама Закона о Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције (“Службени гласник БиХ“, број 58/13) - означен подвученим словима.

Овај неслужбени пречишћени текст служи за интерну употребу и на исти се не може позивати приликом службене употребе.

непристрасност у обављању јавних дужности, односно у којима приватни интерес штети или може штетити јавном интересу.

ц) Јавна имовина је покретна и непокретна имовина, као и јавна средства издвојена политичким партијама од стране државе, ентитета, кантона, Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, града или општине.

д) Буџет је буџет институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине.

ДИО ДРУГИ - ОСНИВАЊЕ АГЕНЦИЈЕ

ГЛАВА I - НАДЛЕЖНОСТИ И ПРИНЦИПИ РАДА АГЕНЦИЈЕ

Члан 4.

(Оснивање Агенције)

Овим Законом оснива се Агенција за превенцију корупције и координацију борбе против корупције с циљем превенције утицаја корупције на развој демократије и поштовања основних људских права и слобода, као и утицаја на подривање економског и привредног развоја Босне и Херцеговине, те свих осталих облика утицаја на друштвене вриједности, као и за координацију борбе против корупције.

Члан 5.

(Циљеви оснивања Агенције)

Циљеви оснивања Агенције су:

- а) идентификовање и елиминисање узрока корупције;
- б) одвраћање лица од чињења кривичних дјела у вези с корупцијом;
- ц) обезбјеђивање и унапређење правног оквира за превенцију корупције;
- д) подстицање учешћа цивилног друштва у превенцији корупције;
- е) подизање свијести јавности и стварање односа нетолеранције према корупцији;
- ф) едукација и боље упознавање друштва о узроцима и посљедицама утицаја корупције, те о активном учешћу у њеној превенцији;
- г) промовисање транспарентног и одговорног рада органа и институција у Босни и Херцеговини.

Члан 6.

(Статус Агенције)

- (1) Агенција је независна и самостална управна организација, која за свој рад одговара Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.
- (2) Средства за рад Агенције обезбјеђују се у буџету.
- (3) Сједиште Агенције утврдиће Савјет министара Босне и Херцеговине у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 7.

(Антикорупцијски принципи)

Све јавне службе у Босни и Херцеговини свој рад заснивају на сљедећим антикорупцијским принципима:

- а) Једнак третман и недискриминација. Сви имају права на једнак приступ при обављању активности од јавног интереса и једнак третман од стране јавних службеника, без корупције.
- б) Забрана корумпираног понашања. Јавни службеници не смију у обављању своје дужности тражити или прихватити недозвољену корист за обављање својих дужности.
- ц) Транспарентност и јавна контрола. Обављање свих јавних функција биће транспарентно и подлијеже јавној контроли.
- д) Заштита "пријављивања корупције". Нико не смије бити кажњен или на било који начин трпјети било које посљедице због пријављивања, у доброј вјери, онога што сматра коруптивним дјелом или неправилностима у прописаним поступцима. Уколико лице које пријави евентуално коруптивно понашање или непрописно поступање у обављању јавне службе трпи посљедице, има право на одштету утврђену посебним поступком код надлежног органа, о чему ће Агенција донијети посебан пропис.

Члан 8.

(Принципи рада Агенције)

(1) У обављању свог дјелокруга утврђеног Законом, Агенција се придржава сљедећих антикорупцијских принципа:

- а) Законитост - мјере за превенцију корупције биће спроведене у складу са Уставом и законима Босне и Херцеговине, на начин који осигурава поштовање људских права и основних слобода.
- б) Транспарентност и јавна контрола - рад ће бити транспарентан и подлијегаће јавној контроли.
- ц) Једнак третман и недискриминација - сви имају право на једнак приступ при обављању активности од јавног интереса и једнак третман од стране јавних службеника, без корупције.
- д) Интеракција - ефикасност мјера за превенцију корупције биће обезбијеђена координацијом активности свих тијела, размјеном информација међу њима, те узајамном сарадњом.
- е) Континуитет - успостављање и спровођење ефикасних мјера за превенцију корупције њиховим континуираним надзором и прегледом.

(2) Осим принципа из става (1) овог члана, Агенција ће у свом раду примјењивати и принципе: ефикасности, економичности, одговорности и досљедности.

Члан 9.

(Дјелокруг Агенције)

Агенција је надлежна за превенцију корупције и координацију борбе против корупције у институцијама јавног и приватног сектора код:

- а) носилаца функција у законодавној, извршној и судској власти на свим нивоима;
- б) јавних службеника, запосленика и полицијских службеника у институцијама власти на свим нивоима;
- ц) чланова управе, овлашћених и других лица у привредним друштвима, јавним предузећима, јавним установама и приватним предузећима;
- д) чланова органа и других овлашћених лица у политичким партијама;

е) овлашћених лица у културним и спортским установама, фондацијама, удружењима и невладиним организацијама.

Члан 10. **(Надлежност Агенције)**

Надлежности Агенције су:

- а) израда Стратегије за борбу против корупције, те израда Акционог плана за превенцију корупције;
- б) координација и надзор над спровођењем Стратегије и Акционог плана, те давање мишљења и инструкција о питању њиховог спровођења;
- ц) координирање рада јавних институција у спречавању корупције и сукоба интереса, те анализа правоснажних одлука надлежних органа за процесуирање сукоба интереса с циљем сагледавања појава коруптивног дјеловања, обавјештавање надлежних институција о затеченом стању, као и предузимање осталих неопходних мјера у складу са законом;
- д) праћење сукоба интереса, давање препорука за стратегију управљања сукобом интереса у појединачним случајевима, те издавање смјерница за политику управљања сукобом интереса у институцијама власти;
- е) прописивање јединствене методологије за прикупљање података о имовинском стању јавних службеника;
- ф) у координацији с надлежним органима, анализирање достављених података с циљем утврђивања појава коруптивног дјеловања, те предузимање неопходних мјера у складу са законом;
- г) прикупљање и анализирање статистичких и других података, те информисање свих релевантних субјеката у Босни и Херцеговини о резултатима истраживања;
- х) поступање по заprimљеним поднесцима с индицијама коруптивног понашања у складу с важећим прописима;
- и) координација рада институција с јавним овлашћењима у сузбијању корупције;
- ј) праћење ефеката спровођења закона и подзаконских аката чији је циљ превенција корупције и давање мишљења и инструкција о питању њиховог спровођења, иницирање активности у вези с измјенама и допунама постојећих законских рјешења, и њихово усклађивање;
- к) сарадња с домаћим научним и стручним организацијама, медијима и невладиним организацијама о питању превенције корупције;
- л) сарадња с међународним организацијама, институцијама, иницијативама и тијелима;
- м) успостављање и вођење базе података прикупљених у складу с овим законом;
- н) развој едукативних програма о питању превенције корупције и борбе против корупције, те надзор над њиховим спровођењем;
- о) јавно публикување информација о стању корупције;
- п) информисање надлежних институција и јавности о обавезама по основу међународних правних аката, те давање препорука за њихову реализацију у вези с превенцијом корупције;
- р) прописивање јединствене методологије и смјерница за израду планова интегритета и пружање помоћи свим јавним институцијама у њиховој реализацији;

с) и други послови у вези с превенцијом корупције.

Члан 11.

(Облици дјеловања)

У обављању послова из своје надлежности, Агенција доноси антикоруптивне мјере, препоруке и инструкције, те даје мишљења и покреће иницијативе.

ГЛАВА II - ИМЕНОВАЊЕ И РАЗРЈЕШЕЊЕ ДИРЕКТОРА АГЕНЦИЈЕ

Члан 12.

(Руковођење Агенцијом)

- (1) Агенцијом руководи директор.
- (2) Директор има два замјеника.
- (3) Директор представља Агенцију, израђује годишњи план рада Агенције и предлог буџета и упућује их у прописану процедуру.
- (4) Директор Агенције руководи и усмјерава обављање послова из надлежности Агенције, обезбјеђује законито функционисање и трошење средстава Агенције.
- (5) Директор Агенције одлучује о правима, обавезама и дужностима запослених у Агенцији, у складу са законом.
- (6) Директор Агенције обавља и друге послове и задатке у складу са законом.

Члан 13.

(Именовање директора)

- (1) Директора Агенције именује Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на предлог посебне Комисије за избор и праћење рада Агенције, путем јавног конкурса, у складу са Законом о министарским именованима, именованима Савјета министара и другим именованима Босне и Херцеговине, уз провјере које се примјењују приликом именовања чланова Савјета министара Босне и Херцеговине.
- (2) Директор Агенције именује се на мандат од пет година, с могућношћу још једног поновног избора.
- (3) Директор Агенције бира се између признатих стручњака у одговарајућој области.
- (4) За директора Агенције може бити именовано лице које, поред општих услова за рад у државним институцијама Босне и Херцеговине, има високу стручну спрему, најмање пет година радног искуства на руководним пословима у одговарајућој области и висок професионални и морални углед.
- (5) Процедура избора новог директора Агенције покреће се шест мјесеци прије истека мандата актуелног директора.

Члан 14.

(Нespoјивост са положајем директора)

- (1) Директор не смије обављати никакве друге функције - плаћене или неплаћене - у привредном друштву, политичкој партији или невладиној организацији, не смије бити власник удјела или дионичар у надзираној фирми, нити бити члан управног тијела, нити контролисати фирму, директно или индиректно.

(2) Директор Агенције не смије бити ни на каквом положају у другим јавним и приватним службама, политичким партијама, нити обављати било какав посао у домаћим, међународним организацијама или локалним властима.

Члан 15.

(Разрјешење директора дужности)

(1) Поступак разрјешења директора покренуће се у случајевима када директор:

а) поднесе оставку,

б) против њега буде потврђена оптужница,

ц) обавља посао или функције које нису спојиве са положајем директора, или ако на било који други начин крши одредбе о неспојивости из члана 14. овог закона,

д) трајно изгуби могућност за обављање свог посла због болести или смрти,

е) прекрши Кодекс понашања запослених у Агенцији за вријеме извршавања својих обавеза.

(2) Предлог за разрјешење директора у складу са Законом подноси Комисија за избор и праћење рада Агенције.

Члан 16.

(Замјеници директора Агенције)

Одредбе овог Закона које се односе на директора Агенције примјењују се и на замјенике директора Агенције.

ГЛАВА III - КОМИСИЈА ЗА ИЗБОР И ПРАЋЕЊЕ РАДА АГЕНЦИЈЕ

Члан 17.

(Комисија за избор и праћење рада Агенције)

(1) Комисија за избор и праћење рада Агенције (у даљем тексту: Комисија) има девет чланова: три представника из Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, три представника из Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, два представника из академске заједнице и један представник невладиног сектора.

(2) Комисију именује и разрјешава Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине.

(3) Комисија доноси Пословник о свом раду.

(4) Мандат три представника из Представничког дома и три представника из Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине именованих у Комисију траје колико и мандат сазива Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у којем су изабрани.

(5) Мандат два представника академске заједнице и једног представника невладиног сектора траје четири године од дана именовања у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Члан 17а.

(Дефиниција Комисије)

(1) Комисија је независно тијело Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине са надлежностима утврђеним чланом 18. овог закона.

(2) Поступак и начин рада Комисије, у мјери у којој нису прописани овим законом, утврђују се Пословником Комисије.

(3) Секретаријат Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине пружа стручну и административно-техничку подршку Комисији.

(4) Средства за рад и накнаде за рад чланова Комисије обезбјеђују се у буџету Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

(5) Висину накнада и средстава из става (4) овог члана утврђује Заједничка комисија за административне послове Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

Члан 17б.

(Процедуре за именовање представника академске заједнице и невладиног сектора и разрјешење чланова Комисије)

(1) Представнике академске заједнице и невладиног сектора у Комисији именује Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на основу ранг-листе коју је утврдила ад хок комисија Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

(2) Ад хок комисија има шест чланова, од којих су три посланици које именује Представнички дом, а три члана су делегати које именује Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

(3) Ад хок комисија Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине спроводи процедуру за избор нових представника академске заједнице и невладиног сектора у Комисију три мјесеца прије истека мандата, односно у року од 90 дана од дана разрјешења чланства у Комисији или смрти.

(4) Стручне службе Секретаријата Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине воде евиденцију о трајању мандата члановима Комисије, те у складу са одредбама овог члана покрећу поступак именовања нових чланова.

Члан 17ц.

(Разрјешење дужности чланова Комисије)

Члан Комисије биће разријешен дужности:

а) на лични захтјев;

б) оставком на чланство у Комисији;

ц) ако наступе околности које члана Комисије доводе у сукоб интереса у складу са важећим прописима;

д) ако члан Комисије буде осуђен за кривично дјело без обзира на врсту и висину казне;

е) ако се на основу мишљења надлежне здравствене установе утврди да је трајно спријечен да обавља своју дужност у Комисији.

Члан 18.

(Надлежности Комисије)

(1) Комисија има сљедеће надлежности:

а) прати рад Агенције;

б) покреће поступак именовања директора и замјеника директора Агенције у складу са Законом;

ц) покреће поступак разрјешења директора и замјеника директора Агенције у складу са чланом 15. Закона;

д) разматра извјештаје о раду Агенције најмање два пута годишње или по потреби;

е) разматра извјештаје о ревизији финансијског пословања Агенције.

(2) Комисија се не смије мијешати у свакодневни рад Агенције, нити смије затражити информације о појединачним случајевима. За потребе праћења Комисија може да затражи посебне извјештаје. Агенција подноси извјештаје Комисији у складу са прописима о заштити личних и тајних података, о активностима из дјелокруга и надлежности Агенције.

(3) Комисија једанпут годишње доставља Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине извјештај о свом раду.

(4) Сједнице Комисије отворене су за јавност.

Члан 19.

(Обављање административно-стручних послова)

Административно стручне послове за потребе Комисије из члана 17. овог Закона обавља Агенција.

ГЛАВА IV - УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА АГЕНЦИЈЕ

Члан 20.

(Правилник о унутрашњој организацији Агенције)

(1) Правилник о унутрашњој организацији Агенције доноси директор уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине.

(2) Кодекс понашања запослених у Агенцији доноси директор уз сагласност Савјета министара Босне и Херцеговине.

Члан 21.

(Радноправни статус запослених)

(1) Плате и накнаде запослених у Агенцији одређене су Законом о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09 и 75/09).

(2) Запослени у Агенцији на стручним пословима имају статус државних службеника, на које се примјењује Закон о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07 и 43/09). Остали запослени на помоћним и техничким пословима су запосленици, на које се примјењује Закон о раду у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 26/04, 7/05 и 48/05).

ГЛАВА V - КООРДИНАЦИЈА ПОЛИТИКА ПРЕВЕНЦИЈЕ КОРУПЦИЈЕ

Члан 22.

(Обавеза развијања политике)

Ентитети, кантони и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине усвојиће и развити стратегију за борбу против корупције и акциони план у складу са општим принципима утврђеним у државној Стратегији за борбу против корупције.

Члан 23.

(Обавеза одређивања тијела за спречавање корупције)

(1) Ентитети, кантони и Брчко Дистрикт Босне и Херцеговине могу одредити нову или постојећу управну структуру која ће бити задужена за спречавање корупције, израду и спровођење стратегије за борбу против корупције и акционих планова у том ентитету или Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

(2) Одређене структуре блиско ће сарађивати с Агенцијом како би се обезбиједило благовремено и ефикасно спровођење координираних политика за борбу против корупције.

ГЛАВА VI - САРАДЊА С ДРУГИМ ТИЈЕЛИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Члан 24.

(Обавезна сарадња с Агенцијом)

(1) У обављању задатака из своје надлежности, Агенција сарађује с другим институцијама и агенцијама на свим нивоима, јавним службама и другим тијелима с јавним овлашћењима.

(2) Институције и агенције на свим нивоима, јавне службе и друга тијела с јавним овлашћењем обавезна су да сарађују с Агенцијом, те да достављају све потребне податке и информације на захтјев Агенције.

Члан 25.

(Односи с јавношћу)

(1) У обављању послова и задатака Агенција ће континуирано обавјештавати јавност о свим аспектима корупције.

(2) Агенција ће своје извјештаје, анализе и друге акте објављивати на web-страници Агенције, или на други начин обавјештавати јавност.

ДИО ТРЕЋИ - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

(Подзаконски акти)

(1) У року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона, надлежне институције ће извршити потребна именована и успоставити тијела предвиђена овим законом.

(2) У року од 90 дана од дана именована, директор Агенције донијеће правилник о унутрашњој организацији и друге подзаконске акте.

Члан 27.

(Ступање на снагу)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

“Службени гласник БиХ“, број 58/13

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а биће објављен и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.